

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра **_Фінансового менеджменту та фондового ринку**

РЕФЕРАТ
кваліфікаційної роботи
на здобуття освітнього ступеня бакалавра зі спеціальності
072 Фінанси, банківська справа та страхування

освітньо-професійна програма
Фінанси, фінансовий менеджмент та страхування

на тему: **«Управління фінансовою діяльністю підприємства»**

Виконавець:

студентка ЦЗФН

Фаніна Олена Сергіївна

/підпис/

Науковий керівник:

к.е.н., доцент

Лапіна Ірина Сергіївна

/підпис/

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми. В умовах ринкової економіки метою будь-якого підприємства є отримання максимально можливого прибутку. В свою чергу успішну фінансову діяльність можуть здійснювати тільки ті підприємства, які отримують високий економічний та фінансовий результат. Для досягнення фінансової стійкості підприємство має забезпечити постійну платоспроможність, високу ліквідність свого балансу, фінансову незалежність та ефективність діяльності підприємства.

Ефективне управління фінансами та фінансовою діяльністю насамперед включає оптимізацію фінансового потенціалу компанії. Тому різко зростає важливість ефективного управління фінансовими ресурсами підприємства. Фінансові успіхи підприємства, його власників і працівників залежить від того, наскільки раціонально і результативно фінансові ресурси трансформуються в основний і оборотний капітал. Роль фінансових ресурсів важлива на всіх рівнях управління, а саме на стратегічному, тактичному та оперативному, але особливе значення вона має з погляду стратегії розвитку компанії. Таким чином, управління фінансовою діяльністю, як одна з основних функцій менеджменту компанії, набуває ключову роль в ринковій економіці.

Актуальність дослідження проблеми управління фінансовою діяльністю компанії зумовлена також тим, що фінансова діяльність є основою усієї діяльності компанії. Фінансова діяльність будь-якого підприємства є предметом уваги багатьох учасників ринкових відносин, зацікавлених у результатах його роботи. На підставі наявної інформації вони намагаються оцінити фінансовий стан компанії, її платоспроможність. Основним інструментом для такої роботи є фінансовий аналіз, за допомогою якого можна не тільки об'єктивно оцінити фінансовий стан компанії, а і за результатами такого аналізу прийняти виважені рішення. Таким чином, особливого значення набуває питання управління та організації фінансової діяльності підприємства.

Проблеми управління фінансовою діяльністю підприємства знайшли відображення у наукових працях зарубіжних та вітчизняних науковців, таких як: Є.Ф. Брігхем, О.М. Бандурка, І. О. Бланк, Н. Л. Марусяк, А.М. Поддєрьогін, Є.Г. Рясних, І. Ю. Салькова, О.О. Терещенко, В.І. Чобіток та інші. Незважаючи на значну кількість робіт, присвячених вивченню цієї проблеми, питання управління фінансовою діяльністю підприємства потребує подальших досліджень.

Мета кваліфікаційної роботи – дослідити теоретичні та практичні основи управління фінансовою діяльністю підприємства та дати рекомендації щодо їх удосконалення.

Завдання дослідження:

- розглянути основні елементи управління фінансовою діяльністю підприємства;
- розкрити особливості методики аналізу фінансової діяльності підприємства

- розглянути основні методи оцінки управління фінансовою діяльністю підприємства;
- проаналізувати склад майна та фінансових ресурсів компанії ПрАТ «АМ Фармація»;
- провести аналіз фінансової стійкості ПрАТ «АМ Фармація»;
- проаналізувати платоспроможність та ліквідність ПрАТ «АМ Фармація»;
- визначити напрямки підвищення ефективності використання фінансових ресурсів як основного елементу удосконалення фінансової діяльності підприємства
- на основі проведеного аналізу рекомендувати шляхи вдосконалення управління фінансовою діяльністю ПрАТ «АМ Фармація».

Об'єктом дослідження є економічні процеси, пов'язані з особливостями управління фінансовою діяльністю підприємств.

Предметом дослідження є теоретико-методичні та практичні підходи, що відображають особливості ефективного управління фінансовими ресурсами підприємства та їх формування в процесі фінансової діяльності підприємства.

Методи дослідження. У процесі дослідження використовувалися такі загальнонаукові та спеціальні методи дослідження: структурно-логічний аналіз (при побудові структури роботи); аналіз, синтез, системна оцінка (при уточненні термінів); метод угруповання; метод економічного аналізу (при оцінці динаміки та структури основних показників діяльності компанії); метод графічного аналізу (для кращого розуміння основних показників діяльності підприємства); для здійснення кореляційно-регресійного аналізу було використано пакет прикладних програм Microsoft Excel.

Інформаційною базою дослідження є звітні дані підприємства ПрАТ «АМ Фармація», а саме: річна фінансова статистична звітність за 2019 – 2021 роки, наукові праці вітчизняних та зарубіжних економістів, а також нормативні акти, що належать до теми дослідження.

Структура та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота бакалавра складається зі вступу, трьох розділів, висновків, використаних джерел, додатків. Загальний обсяг роботи становить 88 сторінок, включаючи 14 таблиць, 14 рисунків, 2 додатка і список використаної літератури із 40 найменувань.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі **«Теоретичні основи управління фінансовою діяльністю підприємства»** визначено поняття та основні елементи управління фінансовою діяльністю підприємства. Охарактеризована методика аналізу фінансової діяльності підприємства. Визначені методи оцінки управління фінансовою діяльністю підприємства.

У другому розділі *«Аналіз фінансової діяльності ПрАТ «АМ Фармація»* охарактеризована діяльність компанії ПрАТ «АМ «Фармація». Проведено аналіз основних показників діяльності компанії ПрАТ «АМ «Фармація». Досліджені особливості формування фінансових ресурсів підприємства та проведена оцінка ефективності його фінансової діяльності.

У третьому розділі *«Шляхи вдосконалення системи управління фінансовою діяльністю підприємства»* розглядаються напрямки підвищення ефективності використання фінансових ресурсів як основного елементу удосконалення фінансової діяльності підприємства. Також надані рекомендації щодо вдосконалення управління фінансовою діяльністю ПрАТ «АМ Фармація».

ВИСНОВКИ

У кваліфікаційній роботі досліджено теоретичні основи та надано практичні рекомендації щодо управління фінансовою діяльністю підприємства.

1. Фінансова діяльність посідає особливе місце в управлінні підприємством. Від неї залежить повнота фінансового забезпечення поточної виробничо-господарської діяльності та розвитку підприємства. Фінансова діяльність - це діяльність, спрямована на забезпечення підприємства фінансовими ресурсами, досягнення ним визначених цілей економічного і соціального розвитку.

2. Методика аналізу фінансової діяльності підприємства використовується для оцінки фінансового або економічного становища підприємства, для якісного аналізу діяльності підприємства та визначення його можливостей на майбутнє.

3. Основною метою оцінки управління фінансовою діяльністю є отримання невеликої кількості найбільш інформативних параметрів, що дають об'єктивну та достовірну картину фінансового стану підприємства, його прибутків та збитків, змін у структурі активів та пасивів, розрахунків із дебіторами та кредиторами. Вихідною основою для оцінки управління фінансовою діяльністю підприємства є дані бухгалтерського обліку та звітності, аналітичний огляд яких має відновити всі основні аспекти господарської діяльності та проведених операцій у узагальненому вигляді, тобто, з необхідним для аналізу ступенем агрегації. Результати оцінки управління фінансовою діяльністю підприємства мають першорядне значення для широкого кола користувачів, як внутрішніх, так і зовнішніх по відношенню до компанії - менеджерів, партнерів, інвесторів та кредиторів.

4. Кваліфікаційна робота виконана на матеріалах компанії ПрАТ «АМ «Фармація». Організація ПрАТ «АМ Фармація» є правонаступником ВАТ «Фармація», а ВАТ «Фармація» в свою чергу є правонаступником Акціонерної фірми «Фармація», яку було зареєстровано 22.12.1994 р. в Україні. Основними напрямками діяльності ПрАТ «АМ Фармація» є: роздрібний

продаж аптечних товарів вітчизняних виробників і провідних іноземних компаній; виробництво екстемпоральних форм; здача в оренду приміщень. Торгова мережа ПрАТ «АМ Фармація» складається зі 184 аптечних закладів.

В процесі аналізу було виявлено, що на кінець 2021 року вартість активів компанії становила 215159 тис. грн. та збільшилась у 2021 році порівняно з 2019 роком на 10331 тис. грн. (або на 5,04%). Це сталося за рахунок значного збільшення оборотних коштів, які за аналізований період збільшилися на 36082 тис. грн. (або на 41,46%). В той же час, необоротні активи зменшилися на 25751 тис. грн., тобто майже на 22%.

Це сталося за рахунок значного збільшення оборотних коштів, які за аналізований період збільшилися на 36082 тис. грн. (або на 41,46%). В той же час, необоротні активи зменшилися на 25751 тис. грн., тобто майже на 22%.

Аналіз ділової активності показав, що компанія працює стабільно протягом аналізованого періоду. Підвищуються коефіцієнти оборотності активів та дебіторської заборгованості. Усе це призвело до скорочення часу оборотності оборотних засобів підприємства, що позитивно впливає на фінансову діяльність підприємства.

5. Аналіз показників фінансової стійкості ПрАТ «АМ Фармація» показує, що підприємство фінансово не стійке, всі показники мають недостатні значення. За результатами аналізу абсолютних показників фінансової стійкості у підприємства є нестача власних оборотних коштів, нестача власних оборотних коштів та довгострокових зобов'язань, відсутність основних джерел фінансування товарно-матеріальних запасів у аналізованому періоді, що свідчить про кризовий стан ПрАТ «АМ Фармація», тобто підприємство не може виконати всі розрахунки вчасно .

6. Аналіз платоспроможності та ліквідності показав, зниження показників ліквідності. Це негативно характеризує діяльність підприємства та свідчить про недостатній рівень кредитоспроможності підприємства. таким чином, можна сказати, що підприємство ПрАТ «АМ Фармація» залежить від зовнішніх джерел фінансування.

7. Успішна фінансова діяльність компанії неможлива без ефективного управління фінансовими ресурсами. Успіх управління фінансовими ресурсами залежить від структури капіталу компанії. Структура капіталу може допомогти чи завадити зусиллям компанії зі збільшення своїх активів. Це також прямо впливає на норму прибутку, оскільки складові фіксованої процентної ставки боргових платежів не залежать від очікуваного рівня діяльності компанії. Якщо бізнес має високу частку боргових платежів, то важко знайти додатковий капітал. При управлінні фінансовою діяльністю підприємства та його фінансовими ресурсами необхідно вирішити, як визначати як вартість капіталу та його збільшення або зменшення.

8. Перед розробкою рекомендацій щодо покращення фінансової діяльності компанії були виявлені основні проблеми ПрАТ «АМ Фармація». До них відносяться: значне зростання кредиторської заборгованості; зниження прибутку від продажу продукції, а в останні два роки – отримання збитків; таке зменшення чистого прибутку, в свою чергу, знизило рентабельність; значний

обсяг запасів; зниження коефіцієнтів ліквідності; відсутність власних оборотних коштів; критичний тип фінансової стійкості.

Були виділені такі основні напрямки в фінансовій діяльності ПрАТ «АМ Фармація» щодо поліпшення управління запасами: застосування ABC-методу контролю за рухом запасів на підприємстві; мікрологістичних систем управління запасами; застосування процесу нормування запасів.

Що стосується кредиторської заборгованості, то для її удосконалення можна рекомендувати наступні заходи: доведення можливості виникнення кредиторської заборгованості; оптимальне визначення кредитної політики для різних груп та типів постачальників; обов'язковий контроль розрахунків із кредиторами за прострочену чи відстрочену заборгованість та вивчення причин недотримання договірних умов; раннє визначення методів прискорення обігу оборотних активів та скорочення безнадійних боргів; надання умов продажу, які гарантують дохід у грошовій формі; прогнози грошових надходжень від кредиторів. Таке удосконалення об'єднає всю інформацію про кредиторську заборгованість, зробить їх узгодженими та дозволить користувачам, особливо керівнику підприємства, отримувати повну інформацію про стан заборгованості перед кредиторами за отримані товари та послуги, виконані роботи.

Реалізація запропонованих заходів має сприятливо позначитися на фінансовому стані ПрАТ «АМ Фармація» та дозволить покращити фінансову діяльність компанії.

АНОТАЦІЯ

Фаніна О. С. «Управління фінансовою діяльністю підприємства»

кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня бакалавра зі спеціальності
«072 Фінанси, банківська справа та страхування»

освітньо-професійна програма Фінанси, фінансовий менеджмент та страхування
Одеський національний економічний університет м. Одеса, 2023 рік

Кваліфікаційна робота бакалавра складається з трьох розділів. Об'єктом дослідження є економічні процеси, пов'язані з особливостями управління фінансовою діяльністю підприємств. Предметом дослідження є теоретико-методичні та практичні підходи, що відображають особливості ефективного управління фінансовими ресурсами підприємства та їх формування в процесі фінансової діяльності підприємства.

У роботі розглядаються теоретичні та практичні засади управління фінансовою діяльністю підприємств. Розглянута загальна характеристика та проведена оцінка фінансової діяльності ПрАТ «АМ Фармація». Діагностується платоспроможність, кредитоспроможність та ліквідність підприємства. За результатами дослідження сформульовані пропозиції щодо усунення існуючих недоліків і рекомендації, направлені на підвищення ефективності фінансової діяльності на підприємстві.

Ключові слова: фінансова діяльність, фінансові ресурси, джерела фінансування ресурсів підприємства, власний капітал, позиковий капітал, показники фінансової діяльності, прибуток, рентабельність.

ANNOTATION

Fanina O. S. "Management of financial activities of the enterprise"

qualification work for a bachelor's degree in the specialty
"072 Finance, Banking and Insurance"

educational and professional program Finance, Financial Management and Insurance
Odessa National University of Economics, Odessa, 2023

The bachelor's qualification work consists of three sections. The object of research is economic processes related to the peculiarities of managing the financial activities of enterprises. The subject of the research is theoretical, methodological and practical approaches that reflect the features of effective management of the company's financial resources and their formation in the process of the company's financial activity.

The paper examines the theoretical and practical principles of managing the financial activities of enterprises. The general characteristics and assessment of the financial activity of PJSC "AM Pharmatsiya" were considered. Solvency, creditworthiness and liquidity of the enterprise are diagnosed. Based on the results of the study, proposals were formulated to eliminate existing shortcomings and recommendations aimed at increasing the efficiency of financial activities at the enterprise.

Key words: financial activity, financial resources, sources of financing enterprise resources, equity capital, loan capital, indicators of financial activity, profit, profitability